

ОБЩИНСКА БИБЛИОТЕКА

Месечно списание пригодено специално за селските общ. управление.

Нашата книжнина*).

Въпросът за нашата книжнина, твърде на редко е повдиганъ, съвсемъ незачекнатъ и даже не е станалъ тъй пуполяренъ, както би следвало да биде. Това несправедливо игнориране на въпросът, обаче не изличава голѣмото му значение за насъ, като съвремени хора и членове на една ясно очертана по положението си корпорация.

Мнозина гледатъ на въпроса за нашата книжнина съ такова хладнокръвие и такава хладностъ цари въ сърдцата имъ, каквito обикновено се заблъзватъ толкова много изъ ежедневния ни животъ. — Не редко ще срѣтнете членове на корпорацията, на това своеобразно чиновничество съсловие въ правова България, да казватъ «книжнината не е необходима за сега», да отричатъ всѣка понататъшна полза отъ този въпросъ, а и колко ли пѣкъ ще намѣрятъ, които незнаятъ, че е съществувала организация на тая корпорация; че тя се е пробудила и повдигнала до по горно стъпало; че тя е била една застрашително развиваща се сила, и най-послѣ, тя е имала свой печатни органи, свой издания, своя книжнина, която почна живо и буйно да се развива подъ мощната сила и подкрепа на съюзената корпорация!..... Колко такива ще се намѣрятъ, а и колко още тѣхни другари, апатичността на които къмъ книжнината изобщо, достига върха на своята епогея, отива до тамъ, щото убива, парализира до осаждителностъ всѣка идея, изкрица отъ желание за създаване собствена наша книжнина!

Уви, намиратъ се и такива, които виждатъ въ развитието на книжнината своя погромъ, своето изличване

*) Подъ наслова *нашата книжнина*, автора разбира книжнината на общин и окръжните чиновници и служащи въ България, какъвто е и той,

отъ мѣстата недостойно, до него моментъ, заемани отъ тѣхъ! — И такива вмѣсто пропаганда за разпространение книжнината, тѣ проявяватъ такава въ обратна смисъль.

Такива случай е имало много, даже повече отъ колкото се прѣполага и това разбира се, азъ не отбѣлѣзвамъ безъ сърдечни болки, безъ изкрено съжаление.

Между тѣмъ обаче, намиратъ се елементи надѣхани съ истинска прогресия, съ бисерни характери и непоколебими желания да служатъ за общността на корпорацията, да ѝ създадѣтъ нейна собствена книжнина, да я повдигнатъ и поставятъ въ златни рамки; да я очертаятъ съ оная окраска, която освѣнъ гдѣто ще даде особното значение на корпорацията, но и повдигане на самото книжовно дѣло.

Отъ редица години ний сме свидѣтели на нѣколко опитни прояви за създаване книжнината. Такива опити бѣха, най първо списанието *селски сѫдници*, което трактуваше чисто сѫдебно — научни вѣпроси, спорове и дѣла изъ практическия животъ.

Селски сѫдници на врѣмето си, прѣставляваше едно капитално списание и крайна необходимостъ на селско общинските сѫдници. Нещо повече, то бе полезно и за самитѣ писари и кметове, не като селски сѫдници, а като чисто административни лица въ селските общини.

Редакторътъ на това списание, тогавашенъ мирови сѫдия, прислѣдваше цѣльта: да подготви по добри сили за селски сѫдници и съ това да даде възможно по правилно разрѣщение споровете на сѫдящите се страни. Обаче, той косвено съ това създаваше книжнината на селския общ. писаръ

Слѣдъ *селски сѫдници* се яви въ «Писарска запита» — органъ на сдружени писари. Покрай професионалните вѣпроси, които той развиваше въ обилна форма прѣскаче идеята за общото сдружаване на селско общинските писари и очертаваше бѫднината на тѣхната организация. Той се издаваше въ Габрово, отъ гдѣто се прѣсна първата организационна заря.

По послѣдният появиха се и други малки вѣстничета, като в. «Писарски Гласъ»—въ Карнобатъ, в. «Борба»—въ Видинъ и като рожба на ежбитѣ, които се появиха въ първия градецъ се роди и в. «Пробуда».

Но, участъта на всички тия малки и голѣми свѣтила, бѣ само една: *умиране*. Тѣхното сѫществуване се губеше съ по голѣма сила и интенсивност, отъ колкото появата имъ, благодарение на обстоятелствата, че нѣмаше онѣ условия за тѣхното сѫществуване. Индеферентността на тѣхните четци парализира изцѣло благородните пориви на носителите на тая високо благородна и хумана идея: основаване книжнина на нашата корпорация.

Както *селски сѫдникъ*, така и в. *писарска защита* бѣха принудени да спрѣтъ своето сѫществуване и да го ликвидиратъ съ значително натрупани дѣлгове, станали отъ разносчитѣ, необходими въ такива случаи. И тѣ спрѣха.

Прѣзъ 1904 година се появи *общински курьеръ* списванъ въ духътъ и цѣлитетъ на *писарска защита*. Той раздуха духоветѣ за сдружаването. Но понеже сѫществуването на тоя органъ бѣ далечъ отъ идейните принципи, които той божемъ бѣ си създадъ и най вече, когато се разкриха моралните и нравствени качества на неговия редакторъ — основателъ Никола Хр. Нѣмцовъ—Бакърджиевъ, той бѣ тоже задушенъ, уничтоженъ.

Послѣдното обаче стана, не вече отъ индеферентностъ, а отъ накипелото чувство и съзнание, на чело на свещената борба да се остави лице достойно за тая постъ, лице притежающи всичките качества на честенъ и достоенъ индивидъ. — Въ послѣдствие на това роди се официалния органъ на съюза на тая корпорация в. „*Новъ гласъ*“, основанъ отъ учредителния конгресъ прѣзъ 1905 год. станалъ въ София. Този органъ сѫществува по име ето вече двѣ години. Но за редовното му излизане, само въ което се виждаше и отъ което се очакваше ползата отъ него, може малко да се говори. За това пъкъ пакъ първата причина, оная която умъртви «селски сѫдникъ» и «писарска защита» — индеферентността на неговите четци — абонати, които намираха за по благоразумно да не плащатъ,

Разигранитѣ прѣзъ настоящата година сѫбития въ страната и създаденитѣ тежки и ограничителни закони, които спънаха всѣки организационенъ животъ на чиновническиятѣ корпорации ако не станатъ причина за загасването на това единствено наше свѣтило, ще ни радва твърдѣ много. в. *Писарски гласъ*, спрѣ прѣзъ 1906 г. подъ мотивътъ да се даде просторъ и възможность за сѫществуването на „*Новъ гласъ*“.

Както виждаме отъ кратката история на всѣки печатанъ органъ, който е ималъ за цѣль просвѣтата на общинските служащи и основаване тѣхната книжнина, свѣршвалъ е твърдѣ печално и неестествено. Това се дължи главно на необяснимата индеферентностъ, съ която този родъ служащи се отличаватъ и апатията му къмъ собственото и личното му морално възмездие, а това е твърдѣ печално.

Прѣди да завършемъ късия помѣникъ на органите на нашата книжнина, трѣбва да добавимъ, че освѣнъ горнитѣ, сѫществува съ подобна тенденция и цѣль и списанието *общинска библиотѣка*, което се намира въ своята втора годишнина. Огъ личнитѣ ни наблюдения, които правимъ ни се вижда, че и това списание, което третира чисто професионални въпроси, не се радва на широко разпространение, на голѣмо число плащающи абонати, всѣ пакъ по причина на индеферентността имъ. И до кога ще бѫде възможно неговото сѫществуване, дали не ще дойде близкия денъ въ когото и това списание ще угасне, както това е станало съ неговите братя, близкото бѫдаше ще покаже.

Азъ мисля, че както единъ народъ, не е народъ, ако нѣма своя история, своя литература и книжнина, сѫщо така и коя да е корпорация, не е корпорация, ако най малко нѣма своята собствена книжнина.

Да се подѣржа, развива и разширява книжнината на една корпорация, не бива да се мисли, че съ това ний ще обогатимъ издателитѣ на тѣхнитѣ книги, че ний ще ги въздигнемъ до стъпалото на милионери. Миналото и печалния свѣршекъ на всѣки казанъ по горѣ вѣстникъ, ни учатъ въ тѣкмо обратното. Тѣхнитѣ издатели, освѣнъ гдѣто не станаха капиталисти, но и съ дѣлгове свѣршиха.

Това е наградата — морална и материална, която тъ получиха отъ нашата корпорация, въ замъна на даденитѣ и трудове и жертви.

Чиновниците и служащите при изборните учреждения, по своя произходъ и различието на служебните имъ третирания въ съотношение на всѣка друга чиновническа или работническа корпорации, не могатъ да се причисляватъ и присъединяватъ, къмъ никоя друга корпорация. Различието въ тѣхните класови интереси и служебни положения не имъ позволява това. Слѣдователно, каквото и да се мисли и прави, тоя родъ чиновници и служащи оставатъ отдѣлно отъ другите, тѣ квалифициратъ една отдѣлна самостоятелна корпорация, която има своя отдѣлна история, книжнина и литература. А тъкмо това, като съществуваща корпорация, намъ ни липсва. Липсва ни още и желанието да си създадемъ книжнината да я подържаме и въздигнемъ до най висока степень.

Да се организираме да работимъ съ дружни съюзени сили неможемъ, защото закона не ни позволява. Но, да работимъ за умственото си повдигане, да четемъ и получаваме книги, да издържаме своя книжнина, никой не ни забранява. — Каждъ другадѣ можемъ да диригимъ нашата духовна храна, съ какво бихме убогатили и разширили своя умъ, ако не отъ прочита на книги? Погледнете на себе си, на срѣдата между която се движите и нѣма ли да видите на всѣкаждѣ една голѣма пустота, една празнина на източници за умствено повдигане? — Е, добрѣ, това нѣма ли да убѣди всѣкиго, че той ще се заличи отъ списъка на по просвѣтените хора, ще се срастне и изроди въ общата невежествена маса, между която постоянно се движат и живѣтъ, съ която проживѣва и дѣли всичко, шо живота му носи? А това ли е за прѣдпочтане, може ли нѣкому то да бѫде мило, скъпо, идейно? — Не, нали? Въ такъвъ случай не остава друго, освѣнъ да заловимъ другъ пѣтъ, да прослѣдимъ живота на други близки до насъ корпорации. Вгледаме ли се въ учителите, въ желѣзничарите, даже въ най простите работници, нийще видимъ такава голѣма разлика отъ тѣхъ до насъ, тѣхъ ще ги намѣримъ

тъй далечъ отишле въ умствено отношение, щото неволно би тръбвало да се червимъ и конфузимъ. — Тази разлика, това голѣмо отдалечаване на тѣхното умствено ниво се дължи само на постоянното четиво, на нещадене врѣмето да го прѣкарватъ надъ книгата и съ нея въ рѣцѣ. — Изкаме ли да станемъ и ний такива, тръбва да правимъ това що правятъ тѣ. А четемъ ли книги, които прѣдварително сме заплатили, естественото слѣдствие отъ това ще бѫде: раждането, окрѣпването и вѣчното сѫществуване на нашата книжнина.

Срѣдногорецъ.

Общинско Счетоводство.

Изпълнение на общинския бюджетъ.

(Продължение отъ кн. VI).

Д. Просвѣщениe.

§ 13.

Заплата, възнаграждение, наеми и веществени разходи за училищата (чл. 11, п. 2 и чл. 72 п. 13).

Въ чл. 235 отъ правилника за прилагане закона за селските общини е казано, че училищния бюджетъ може да се изпълнява по два начина, т. е. или слѣтъ съ общинския бюджетъ, или пъкъ съ отдѣленъ, самостоятеленъ училищенъ бюджетъ.

По ради това и ний ще разгледаме § 13 отъ общ. бюджетъ въ двѣ форми — първо, слѣтъ училищенъ бюджетъ съ общинския и второ, отдѣленъ училищенъ бюджетъ отъ общинския.

a. Слѣтъ училищенъ бюджетъ съ общинския.

Училищния бюджетъ може да биде слѣтъ съ общинския само когато училището нѣма никакви свой движими и недвижими имѣти и капитали, отъ които да получава приходи. Въ такъвъ случай, вместо отдѣленъ училищенъ бюджетъ къмъ § 13 отъ общинския бюджетъ се прилага вѣдомостъ за разходите на училището, която съдѣржа изцѣло разходните параграфи, които би съдѣржалъ единъ отдѣленъ бюджетъ, съ изключение параграфа «разходи за смѣтка на сключени бюджетни упражнения».

Тъй наредена тая вѣдомостъ съ утвѣрдените по всѣки пунктъ отъ нея разходни кредити, представлява рамката о която може да се движи секретаръ бирника при извѣршване разходните операции за училищни нужди.

Понеже ний сме за отдѣлни училищни бюджети, тъй като въ тѣхъ виждаме по рационално и съврѣмено

счетоводство, нѣма да се спирате тукъ на пространо да разглеждаме, какъ ставатъ училищните операции, а ще направимъ това при специалното разглеждане изпълнението на училищния бюджетъ, което ще стане слѣдъ свѣршване наставленията ни по общинския бюджетъ.

На всѣки случай обаче, тукъ ще споменемъ за нѣкой по важни работи, които трѣбва да се иматъ предъ видъ при слѣдото изпълнение на тия два бюджета.

При слѣдото изпълнение на тия бюджети на платежните заповѣди, които се издаватъ за извѣршени разходи се отбѣлѣзва не само § 13, но и пункта отъ вѣдомостта къмъ този §. Така, ако разхода става по п. п. 1, 2, 3 и т. н. на платежната заповѣдь се отбѣлѣзва § 13, п. 1, или § 13, п. 2, или § 13, п. 3 и т. н. Въ общинската партидна книга за разхода се отварятъ толкова смѣтки по § 13, отъ колкото пункта се състои приложената къмъ него вѣдомостъ. Този § може да бѫде усилванъ прѣзъ бюджетното упражнение отъ § «непрѣвидени разноски», само по тия пунктове отъ вѣдомостта, които не се отнасятъ за заплата. И за да може това да става въ постановлението на общинския съвѣтъ, обязателно трѣбва да се указва какво е съдѣржанието на пункта отъ вѣдомостта, чието увѣличение на кредита се изка и за какво той (пункта) се отнася.

За да може разхода извѣршенъ за училището, да бѫде валиденъ и правиленъ изисква се щото всѣки документъ за такъвъ разходъ да бѫде завѣренъ отъ главния учителъ. По отношение на останалиятъ формалности, ще кажемъ, че тѣ и тукъ се сазватъ напълно както и при операциите по общинския бюджетъ.

б. Отдѣленъ училищенъ бюджетъ отъ общинския.

Всѣкога когато училището има свой самостоятелни приходи, макаръ и не достатъчни да покриятъ всичките училищни разходи, се съставлява отдѣленъ училищенъ бюджетъ.

Въ такъвъ случай къмъ § 13 отъ общинския бюджетъ се вписва сумата за помощъ къмъ училищния бюджетъ въ такъвъ размѣръ, колкото е недостига отъ училищните приходи.

Ако общината е съставна и във всъко село отъ нейния съставъ има училище, ще съставятъ толкова училищни бюджети, колкото училища има въ общината. Слѣдователно въ § 13 ще се прѣдвижда такава сума, каквато е потрѣбна да посрѣщне разходите на всичките училища, минусъ тѣхнитѣ приходи. При това положение на работата къмъ § 13 се прилага обяснителна вѣдомостъ за помощта която дава общината на всъко училище.

При операцията на училищния бюджетъ размѣра на утвѣдената по § 13 помощъ, прѣзъ цѣлото бюджетно упражнение не може да биде измѣненъ. Този § въ този случай не може по никакъвъ начинъ да се усилва отъ § «непрѣвидени разходи».

Разходите по този § ставатъ по слѣдния начинъ. Кмета издава платежна заповѣдъ всѣкога на името на секретарь бирника, като кредитортъ, въ графата на която «прѣдметъ на разхода», пише: *помощ къмъ училищнъ бюджетъ 190... год.*

Секретарь бирника отрѣзва отъ училищната квитанциона книга, квитанция равна на сумата въ платежната заповѣдъ, която прилага къмъ послѣдната. Тази квитанция е достатъчна да оправдае така издадената платежна заповѣдъ. Никакви други документи и формалности не се изискватъ. Записаната на приходъ по училищния бюджетъ сума, той изразходва за нуждите на училището по начинъ, когото ще видимъ при разглеждане училищния бюджетъ.

Считаме още за своя дѣлжностъ да пояснимъ неяснотата за много наши абонати, която забѣлѣзваме отъ направените ни запитвания, за начина на записване издаваниетѣ контрольорски квитанции за учителски заплати.

Споредъ закона за учителските заплати, общинските налози отпушчани отъ дѣржавата на общините, се взематъ отъ дѣржавата още при отпушчането имъ за учителски заплати. Така щото при явяване на секр. бирника въ дѣржавното контрольорство да получи общин. налози, той вмѣсто тѣхъ получава контрольорска квитанция. Понеже общинските налози сѫ приходъ на общин. бюджетъ отъ когото е отрѣзана и дадена на дѣржав. контрольоръ квитанция за получването имъ, а получе-

нитѣ отъ последния квитанции за учителски заплати, сѫ докumentи за разходъ по училищния бюджетъ, за мнозина е било неясно, какъ да постгнятъ за оформяне на тъй извършените операции.

Въ този случай ще се постгнива така: да прѣдположимъ, че по § 13 на общинския бюджетъ има прѣвидена помощъ на училищния сумата 1000 лева. Тази община, да кажемъ, получава общински налози по 200 л. на всѣко тримѣсечие. — Слѣдователно; секретарь бирника при получване общинските налози ще отрѣзва отъ общинската квитанциона книга квитанция за 200 л. и ще получава отъ контрольора квитанция тоже на 200 лева за внесени учителски заплати. Като получи контрольорската квитанция, ще направи слѣдното за оправдане правилно операциите си.

Ще издаде една платежна заповѣдъ по § 13 отъ общинския бюджетъ на suma 200 лева, помощъ къмъ училищния бюджетъ. Слѣдъ това ще отрѣже отъ училищната квитанциона книга квитанция на 200 лева, че е получилъ помощъ отъ общинския бюджетъ. Тази квитанция ще притожи къмъ издадената платежна заповѣдъ по § 13 на общинския бюджетъ, съ която послѣдната напълно ще се оправдае. Като направи това, ще издаде нова платежна заповѣдъ по училищния бюджетъ по § за учителските заплати, тоже на suma 200 лева. Тази заповѣдъ се издава пакъ на секретарь бирниково име. За да бѫде оправдана тази заповѣдъ, къмъ нея се прилага получената отъ контрольорството квитанция за учителските заплати и съ това се оформява операцията.

По сѫщия начинъ се постгнива и при всѣко друго тримѣсечие и получване общинските налози.

Когато пѣкъ прѣвидената по § 13 suma за помощъ на училищния бюджетъ е по малка отъ сумата за учителските заплати, а това може да бѫде, като слѣдствие отъ обстоятелството, че училището има поголѣми свой приходи, тогава получената контрольорска квитанция се отнася и записва на разходъ направо по училищния бюджетъ.

Въ този случай по § 13 на общинския бюджетъ не се издава никаква платежна заповѣдъ, а това се

прави направо по училищния бюджетъ по § за училищните заплати, къмъ която се прилага контролърската квитанция. Понеже отъ така записаната на разходъ по училищния бюджетъ сума, въ резултата ще се яви свободна сума равна на записаната платежна заповѣдъ, тая сума ще остане да покрие дефекта по общинския бюджетъ на същата сума, появилъ се отъ отрѣзаната общинска квитанция за общинските налози.

Всичко това се отнася за учителски заплати прѣзъ текущата година. Но когато изплащането имъ става за сметка на минали години, чито бюджетни упражнения сѫ приключени, получените контролърски квитанции се отнасятъ къмъ § за дълговетъ.

§ 14.

Възнаграждение на лица, които се изпращатъ въ временните учебни практически курсове по земедѣлческото и скотовъдското стопанство и по занаятите.

Споредъ чл. 5 отъ закона за повдигане на овощарството, общинските съвѣти сѫ длѣжни всѣка година да изпращатъ на свой срѣдства лица въ временните практически курсове по земедѣлчието и пр. Разноситѣ, които въ случая общината ще има да направи се отнасятъ къмъ настоящия параграфъ 14.

За да може едно или нѣколко лица да се изпратятъ на временните практически курсове, изисква се рѣшене отъ общинския съвѣтъ, който да разрѣши това изпращане на лицата и да опредѣли дневните имъ пари.

Оправдаването на такъвъ разходъ става така: издава се платежна заповѣдъ направо на изпратеното въ курса лица. Къмъ нея се прилага прѣписъ отъ рѣшението на общинския съвѣтъ и удостовѣрение или официално писмо отъ управлението на временния курсъ, отъ което да се вижда че дѣйствително лицето е взело участие въ курса и времето отъ кога до кога е било тамъ. Съ тия документи и разписка за получване сумата отъ правоимашия разходъ се напълно оправдава.

§ 15.

Подържане общинската библиотека или помошь за основана и подържана такава отъ нѣкое дружество (чл. 11 п. 5 отъ закона).

Разходите по този § се прѣдвиждатъ за двѣ цѣли: а) да подържа общината общинска библиотека, ако въ общината нѣма нѣкое ученолюбиво дружество и б) ако има такова да му дава ежегодна помошь за подържане сѫщата.

Когато въ общината нѣма основано ученолюбиво дружество, общината поема върху себе си грижата за набавяне всички книги, вѣстници и списания нуждни за една библиотека, отъ която да се ползова населението,

Стойността на всички тия книги се изплаща само отъ настоящия § 15. При това за да се абонира общинската библиотека за нѣкои политически вѣстници непрѣменно трѣбва да вземе общинския съвѣтъ рѣшение за това (чл. 537 отъ правилника). Върху оправдателните документи винжи со отбѣлѣзва №-ра подъ когото книгата, вѣстника и списанието сѫ записани въ каталога на библиотеката.

Когато пъкъ въ общината има основано ученолюбиво дружество, което подържа своя библиотека, въ такъвъ случай общината не изразходва кредита за покупка на книги, вѣстници и списания, а отпуща сумата като помошь на дружеството.

За да се отпустне помошь на такова дружество изисква се щото управителния му съвѣтъ да упълномощи своя касиеръ за получване сумата. Касиера прѣставлява на общината пълномощието си въ оригиналъ подписано отъ цѣлото дружествено настоятелство и подпечатано съ дружествения печатъ и една квитанция отъ дружествената квитанционна книга. Тия два документа: пълномощното и квитанцията сѫ достатъчни за да оправдаятъ разхода.

Въ този случай платежната заповѣдъ се издава на името на скретаръ бирника, който подписва отпечатната върху нея разписка. Тази разписка се освобождава отъ гербовъ налогъ, ако и сумата да надминава 10 л.

Е. Обществено здраве и безопасностъ

§ 16.

Прѣпазване и прѣкращение бѣдствия отъ епидемии и епизоотии (чл. 98 отъ закона за полицията въ селските общини).

Чл. 98 отъ закона за полицията въ селските общини казва: разноситѣ за заграждане мястото за продажба на добитъка (панаири, обори и пр.), както и по прилагане мястните прѣдзителни мѣрки и за отстраняване, унищожаване или заравяне труповетѣ и останките на добитъка и за обеззаразяване, когато стопаните сѫ бѣдни, се изплащатъ отъ бюджета на общината и сѫ задължителни.

Слѣдователно ако една община има свой панаиръ или пазаръ и поизка да загради мястото, гдѣто тѣ ставатъ, разноситѣ за това се отнасятъ къмъ настоящия § 16. Това заграждане става винаги чрѣзъ търгъ, ако стойността надминава 100 лева, или ако такъвъ не може да се произведе, — по доброволо съгласие при спазване прѣдписанията на чл. чл. 42 и 43 отъ закона за общественинѣ прѣдприятия.

Когато цѣкъ въ общината върлува нѣкаква епидемия по добитъка или по хората и медицинската или ветеринарната власти прѣдпишатъ извѣстни мѣрки и употребление отъ населението на лѣкарства или дезинфекциозни срѣдства за бѣдните жители общината е длъжна да набави и достави такива.

Направените разходи въ такива случаи се оправдаватъ така: общинския съвѣтъ взема рѣшеніе за купуване на лѣкарствата упоменати въ протокола на медецинския или ветеринарния лѣкаръ. Едноврѣмено съ това въ сѫщото рѣшеніе признава правото на бѣдностъ на всички жители, които иматъ нужда отъ лѣкарства и пр. и които сѫ въ дѣйствителностъ бѣдни, като въ рѣшенietо си изброяватъ тѣхните имена.

Сакретарь бирника купува веднага лѣкарствата и по нарочно съставенъ списъкъ на бѣдните, правото за бѣдностъ на които е признато отъ общинския съвѣтъ, имъ раздава лѣкарствата или дезинфекциозните срѣдства. Въ този списъкъ всѣки бѣденъ се саморѣчно подписва.

Къмъ платежната заповѣдъ ще се приложатъ за оправдане сумата: рѣшението на общинския съвѣтъ, разписката отъ аптекаря съ която сѫ купени лѣкарствата и въ която тѣ подробно сѫ изложени, протокола на медицинския или ветеринарния лѣкари съ когото е констатирана болѣстъта и списъка по когото лѣкарствата сѫ раздадени на бѣднитѣ.

Когато има да се закопаватъ умрѣли заразени добитъци на бѣдни ступани, къмъ платежната заповѣдъ се прилага разписка отъ работниците, които сѫ закопали добитъка и на които е платено за това отъ общината и къмъ нея свидѣтелство издадено отъ общин. управление за бѣдностъта на тия ступани и най послѣ протокола съ когото властъта е констатирала заразата.

Ж. Благотворителностъ.

§ 17.

Помощъ на бѣдни, сакати, неджгави и неспособни за работа, както и отхранване подхвърлени дѣца и спираци, пращани въ болница и приютъ луди и ухапани отъ бѣсни кучета, погрѣбение бѣдни покойници и за други благотворителни цѣли (зак. чл. 72, п. 14 и чл. чл. 56 и 72 отъ закона за полицията въ селските общини).

Всѣка община, като юридическо лице, има моралния дѣлъгъ да помага на бѣднитѣ, сакатитѣ, неджгавитѣ и пр. лица, които биха се обѣрнали къмъ нея за тая цѣль.

Да се простираме на обширно върху тая морална длѣжнотъ на общинитѣ, считаме за излишно, защото тя нѣма нищо общо, споредъ настъ, съ извѣршването на такива разходи. Главното нѣщо, на което трѣбва да се спрѣмъ е: да уяснимъ начина по произвеждането на такива разходи, безъ да мислимъ за пудбuditелнитѣ му причини. И това имено ще направимъ.

За да даде помощъ една община, резпективно кметътъ, на нѣкое бѣдно или неджгаво лице, най напрѣдъ послѣдниното трѣбва да докаже предъ кметътъ своята бѣдность, неджгавостъ или други недостатъци, които има. Като доказателство за това предъ кметъ служи самия проситель на помощъ. Ако просителя е външно и непознато лице, доказателстаата се състоятъ въ самия него:

изразъ на мизерно положение, голь съ скъсани дръхи, босъ безъ или съ скъсани обуща и пр. Ако пъкъ лицето е мъстенъ жителъ, слѣдователно и лично кмету познатъ, последния има всичката възможност да знае заслужвали това лице помощъ или не.

И щомъ кмета се увѣри въ необходимостта за помощъ на просителя, той заповѣдва да му се даде такава, въ размѣръ опредѣленъ отъ общинското управление.

Ний говоримъ, че това върши кмета, защото едно, че това е негова длѣжност като шефъ на управлението и друго, че той е разпоредител по бюджета. Слѣдователно той има правото да разпорежда съ утвѣрденитѣ и турени подъ негово разпореждане кредити по бюджета.

Не знаемъ какъ въ другитѣ общини се отпушта помощъ на разнитѣ просители, но това което знаемъ за общинитѣ въ Плѣвенското окръжие намираме, че отпушчането на помощи става неправилно.

Всичкитѣ общини, безъ изключение, въ това окръжие отпушватъ помошитѣ само срѣнцу едни обикновени разписки подписвани отъ просителитѣ. — Неправилността на тая операция се състои въ това, че само една такава разписка не е достатъчна да оправдае разхода.

Наистина, въ правилника за прилагане закона за сел. общини, нищо подробно и по обстоятелствено не е казано по този въпросъ, но това не оправдава отчетниците и грѣшките, които тѣ правятъ. Има други наредби по тоя въпросъ, които трѣбва да се съблюдаватъ и не бива да се игнориратъ.

Върховната съдебна палата, като разгледала този въпросъ, между другитѣ, повдигнати отъ Варненското градско общинско управление, съ окръжното си № 3235 отъ 4 августъ 1903 год. казва, че такива помощи, когато има разрѣщено кредитъ въ бюджета, се разрѣшаватъ отъ кмета до 100 лева. А помошитѣ на по голѣма сума отъ 100 лѣва, се разрѣшаватъ съ постановление отъ общ. съвѣтъ, ако и да има предвиденъ кредитъ въ бюджета.

Въ постояннитѣ комисии помошитѣ се даватъ съ протоколъ отъ постоянното присѫствие на комисията.

Слѣдователно за да се даде една помощъ, и за да бѫде операцията на секр. бирника редовна въ селскитѣ

общини, помоците тръбва да се отпущат въз основа на протоколъ на постоянното присъствие въ общинското управление, т. е. от кмета и помощника му, както това става въ окръжните постоянни комисии.

Ето защо секретаръ бирницитѣ, прѣди да изплащатъ какви да е помощи отъ настоящия §, тръбва да иматъ протоколъ отъ кмета и помощника му, въ когото да се опредѣля сумата която ще се даде на просителя. Този протоколъ се прилага къмъ платежната заповѣдь, която винаги се издава на името на просителя.

Ако помощта надминава 100 лева, за отпускането ѝ рѣшава общинския съвѣтъ.

Платежната заповѣдь за помощите, ако и да надминава 10 и повече лева, не подлежи на гербовъ налогъ.

§ 18.

Помощи на бѣдни въ размѣръ на постъпленията отъ доброволни пожертвования и отъ конфискации (чл. 15 отъ закона за публичните разпродажби).

Когато разглеждахме § 23 отъ приходната часть на бюджета въ кн. XIII стр. 392 год. I на списанието, ний посочихме кои приходни източници и въ кои случай, служатъ да покриятъ разходите по настоящия параграфъ. Тукъ ще разгледаме само какъ ставатъ тия разходи.

Когато има подобни постъпления, тѣ се раздаватъ за голѣмите божествени празници или за други знаменитни дни, на бѣдните жители въ общината по рѣшението на общинския съвѣтъ. Въ такива случай общинското управление прави списъкъ на всички бѣдни жители въ общината и разпрѣделя кредитъ, съобразно съ членовете на всѣко бѣдно семейство. Този списъкъ се внася въ общинския съвѣтъ за удобрение и избиране комисия между членовете на общ. съвѣтъ, която заедно съ секретарника ще раздаде помощите.

Помощите се раздаватъ срѣчу подпись на бѣдните въ специална графа на списъка, който се прилага къмъ платежната заповѣдь, заедно съ рѣшението на общ. съвѣтъ.

Тия книжа не подлежатъ на гербовъ налогъ.

(Слѣдва).

Служебни.

Приключване бюджетното упражнение и приготвление главния годишенъ отчетъ за
1906 година.

Продължение.

б. Приготвление на главния годишенъ отчетъ за 1906 год.

Когато става дума за главенъ годишенъ отчетъ, не бива да се разбира, че той се отнася само до общинското смѣтководство и до операциите извѣршени само по бюджета за едно изтекло бюджетно упражнение.

Споредъ правилника за прилагане закона за селските общини, секретарь бирника е отчетникъ за всичко що става въ общината свързано съ материална отговорностъ. Така, той е отговоренъ за станалите операции по бюджета, по извѣнбюджетните книги, за храната постѣжила и изнесена отъ общинския хамбаръ, за записаните книги по каталога на общинската библиотека, за предметите записани въ инвентарната книга и пр. Слѣдователно, като назваме *главенъ годишенъ отчетъ*, трѣбва да даваме най широка смисъль на тая дума и да разбираме, че той (главния отчетъ) трѣбва да съдѣржа въ себе си всичко което става по бюджета и което се намира въ общ. управление и общинския хамбаръ.

Въ първата половина на статията си, видѣхме кои книги се водятъ при изпълнение бюджета, кога и какъ се приключватъ тѣ.

Обаче, само тѣ не сѫ достатъчни за главния годишенъ отчетъ. Споредъ чл. чл. 392 и 394 отъ сѫщия правилникъ, въ края на всяка година една особна комисия провѣрява всички инвентарни предмети и библиотечни книги, за която прогрѣка съставлява особни актове. Тия актове се прилагатъ при главния отчетъ. А споредъ

чл. 441 прави се отдѣленъ отчетъ за храната депозирана въ общинския хамбаръ. Този отчетъ се изпраща въ постоянната комисия за провѣрка още прѣзъ януари, или пъкъ може да биде задържанъ и изпратенъ съ главния годишенъ отчетъ.

Щомъ като бѫдатъ свѣршени и тия работи, както и работата по смѣтководнитѣ книжа, секретарь бирника започва приготвленietо на своя главенъ годишенъ отчетъ.

Отчета се приготвя на толкова части, колкото отчетници е имало прѣзъ бюджетното упражнение, като се пази строго щото за всѣки отчетникъ да има и отдѣленъ отчетъ.

Отчетниците, които по една или друга причина сѫ уволнени прѣзъ бюджетното упражнение, споредъ чл. 401 оғъ правилника сѫ длѣжни да правятъ отчета за свойтѣ операции отъ денътъ на приемане длѣжността до денътъ на прѣдаването ѝ. Тъй приготвенъ отчета прошнорованъ и подписанъ се прѣдава на замѣстника му, а послѣдния въ края на бюджетното упражнение, като приготви отчетъ за операциите си прѣзъ врѣмето, което е изслужилъ, прѣставлява и двата тия отчета на провѣрка въ постоянната комисия. Но, ако уволнения отчетникъ не е направилъ отчета за операциите си до денътъ на прѣдаване длѣжността, той се приготвлява пакъ отдѣлно отъ новия замѣстникъ.

Самото приготвление на отчета става така: най напрѣдъ секретарь бирника събира въ отдѣлни врѣзки всички издадени платежни заповѣди за всички §§ за всѣко тримѣсечие отдѣлно и ги записва въ описъ обр. № 49, разбира се, ако това той не е направилъ прѣзъ течениe на упражнението. Тия врѣзки за тримѣсечнитѣ разходни операции, се прошнороватъ, прономероватъ, подпечатватъ съ печата на общинското управление и подписватъ отъ кмета и секретарь бирника, или само отъ послѣдния. За всички тримѣсечия слѣдователно ще има за цѣлото бюджетно упражнение по петъ такива врѣзки.

Сѫщо така и за приходнитѣ операции се съставлява описъ обр. № 48, за прибранитѣ приходи прѣзъ всѣко тримѣсечие по всѣчки §§ Къмъ тия описи се

прилагатъ основанията възъ които приходитъ сѫ биле събириани (заповѣди за глобитѣ, размѣтателни списъци и пр.) Тия списъци сѫщо така се прошнороватъ, про номероватъ и пр., както ония за разходитѣ.

Съставлява отдѣлна вѣдомостъ обр. № 30, за всички останали несъбрани приходи до 31/III по изтеклото бюджетно упражнение; списъкъ обр. № 31 за ония недобори, прибирането на които е невъзможно по разни причини; вѣдомостъ обр. № 36 за всички издадени платежни заповѣди прѣзъ бюджетното упражнение, но не изплатени до 31 мартъ по разни причини; вѣдомостъ обр. № 25 за всички останали неизплатени, а извѣршени, разходи, за които не сѫ издавани платежни заповѣди, прѣзъ бюджетното упражнение; вѣдомостъ обр. № 26 за положението на общинските фондове и капитали; вѣдомостъ обр. № 14 за положението на заемитѣ, които общината е направила (ако такива има); вѣдомостъ обр. № 15 за положението на разходитѣ отъ заемитѣ; прѣписъ отъ инвентаря обр. № 43 на общината и отъ каталога обр. № 44 на общинската библиотека.

Щомъ секретарь бирника приготви всички тия книжа и вѣдомости взема бланката за главния годишенъ отчетъ обр. № 46 и нанися въ съответствующиятѣ графи въ приходната и разходната му части, всички цифри на прѣдвиденитѣ, постъпилигъ и разходенитѣ прѣзъ цѣлото бюджетно упражнение суми, ако прѣзъ това време е билъ само единъ отчетникъ, или отъ денътъ на приемане и прѣдаване длѣжността отъ всѣки отчетникъ. Този отчетъ се приготвлява въ толкова екземпляра, колкото отчетни лица с имало прѣзъ бюджетното упражнение.

Въ отчета на послѣдния отчетникъ, прѣзъ врѣмето на когото упражнението се е приключило, ако отчетнициятѣ сѫ биле повече отъ единъ, или ако е само единъ въ края на отчета се отваря новъ параграфъ по приходната часть, подъ наименование: «повърнати на възстановление кредита суми» и въ съответствующиятѣ графи се нанисятъ сумитѣ, които прѣзъ течение на бюджетното упражнение сѫ биле повърнжти. Въ разходната часть пъкъ на сѫщия отчетъ слѣдъ всички други параграфи, се открива новъ §, подъ наименование: «внесени

на оползотворение суми, излишъкъ отъ сключеното бюджетно упражнение», сръчу когото се написва цифрата на констатирания на 31 мартъ излишъкъ и внесенъ на оползотворение въ банката.

Слѣдъ като се приготви по такъвъ начинъ отчета, секретаръ бирника взема и нареджа всичкитѣ приложения, документи и книжа, свързани съ отчета по слѣдния хронологически редъ: а) утвѣрдениятѣ бюджетъ, заедно съ постановлението за утвѣрждението му; б) по единъ прѣписъ отъ утвѣрденитѣ постановления, относително усилване кредитъ по разните §§ отъ онзи по §-а на непрѣвиденитѣ, ако подобно нѣщо е ставало (зак. чл. 76), както и за увеличение приходитѣ. (Прѣписи отъ тия постановления, се прилагатъ ония екземпляри, които сѫ представлявани на уобрение и върху които окр. управители сѫ написали «удобрявамъ» и сѫ се подписали. Бѣл. на ред.); в) утвѣрденитѣ допълнителни бюджети или прѣписитѣ отъ постановленията държани за разхвѣрляне констатиранитѣ обезщетения по закона за полицията въ сел. общини, за овошарството и др.. по начина указанъ въ окр. № 4622 отъ 19/X 1906 г. на министерството на вѫтрѣщните работи; г) утвѣрденитѣ рѣшения, съ които е опрѣдѣленъ размѣрътѣ, въ който трѣбва да се събиратъ нѣкой приходъ; д) обложнитѣ вѣдомости, контрактитѣ или прѣписи отъ тѣхъ, когато не сѫ до край изпълнени, и други книжа, възъ основа на които сѫ опрѣдѣлени (констатирани) приходитѣ за постъпване; утвѣржденията за намаление на констатирани приходи, при отделенъ описъ; е) описи на постъпилиятѣ по § суми въ общинската каса прѣзъ всѣки три мѣсeca, по описъ № 48; ж) поимена вѣдомостъ (обр. № 30) за недоборитѣ — останалитѣ за прибиране суми въ края на упражнението, съ обозначение на несъбирамитѣ отъ тѣхъ, и списътѣ (обр. № 31) за послѣднитѣ; з) платежнитѣ заповѣди, придружені съ документитѣ, които оправдаватъ изразходването сумитѣ по тѣхъ, наредени по § и защити въ връзки за всѣки три мѣсeca отдѣлно, заедно съ описъ (обр. № 49); и) квитанциитѣ за върнатитѣ за възстановление кредита суми, при описъ; к) вѣдомостъ (обр. № 25)

Р а з н и .

Могатъ ли общинските съвѣти да намаляватъ по наемните суми, срѣщу които сѫ възложни на наематели извѣстни общ. прѣдприятия. Мнозина наши абонати — секретаръ бирници, ни задаватъ въпроса, може ли общ. съвѣтъ да намали изцѣло или отчасти наемната стойност на извѣстно прѣдприятие дано на наемателъ по търгъ или доброволно съгласие и по кой начинъ може да стане това. Вънъ отъ това много пжти сме имали случая да виждаме рѣшения на общински съвѣти да намаляватъ наемните стойности, защото на наемателя биле причинени врѣди и загуби отъ наводнения, суши и други причини, които не би могли да се прѣвидятъ.

Вмѣсто другъ отговоръ на тия зададени ни въпроси, тукъ прѣдаваме окръжното на министерството на Вътрѣшните работи, съ което е разрѣшенъ този въпросъ.

«б юни 1901 год. № 4142. Министерството има свѣдѣния, че нѣкой общински съвѣти рѣшавали да се оправдываютъ на разни наематели на общински имоти или приходи частъ отъ наемната стойность, подъ прѣдлогъ че, поради наводнения, суши или други причини, непрѣвидени впрочемъ въ поемните условия, наемателите били изгубили отъ прѣдприятието. Такива рѣшения на общинските съвѣти сѫ отъ естество да уврѣдятъ интересите на общините, които не сѫ длѣжни да отговарятъ за загубите на прѣдприемачите, понеже при сключване контрактите не гарантиратъ за никакви печалби, нито пъкъ се задължаватъ да ги обезщетяватъ въ случай на загуба.

По тѣзи съображения, прѣлагамъ ви, г-не управителю, да обявите на общинските съвѣти да не оправдываютъ за напрѣдъ никакви суми на разните прѣдприемачи на общински имоти или доходи отъ наемната стойность. Ако ли пъкъ, въпрѣки настоящето, ви се

прѣставята на утвърждение рѣшения за подобна цѣль—да ги отмѣнявате».

Както виждатъ читателите ни, това окръжно е твърдѣ ясно е неможе да се прави върху него никакво обратно тълкуване.

Колкото се отнася пъкъ до въпроса, който може нѣкой да си зададе, не може ли да се помѣсти въ поемните условия клауза, споредъ която въ случаи на наводнения, суша и други причини, да се намалява частъ отъ наемната стойност, като обезщетение за наемателя, отговаряме: такава клауза неможе да се прѣдвижа и да сѫществува въ поемните условия, защото освѣнъ, гдѣто нѣма да бждѣ закона, но и всѣкога ще излага на рискъ интересите на общината. Прѣдъ видъ, че ако наемателя спечели отъ настото общинско прѣприятие една значителна сума пъкъ най-сетиѣ каквого и да е, отъ печалбата той нищо не дава на общината, слѣдва логическото заключение, че и общината не е длъжна да му помага и опрощача частъ отъ наемната стойност въ случаи на загуби.

Ето зашо ний обрѣщаме пълното внимание на секретаръ бирницитѣ върху тоя въпросъ; който не рѣдко се срѣща изъ общинитѣ, да обясняватъ на общ. съвѣтъ добрѣ този въпросъ и ги прѣдупрѣдятъ да не взематъ рѣшения за опрощаване наемна стойност или частъ отъ нея, защото съ това ставатъ причина, да не постѣпватъ утвърденитѣ въ бюджета суми. Освѣнъ това и самитѣ отчетници сѫ отговорни прѣдъ общ. каса за разликата въ по малко посѫжилото отъ прѣвиденото.

Може ли общинския съвѣтъ да уволни нѣкого отъ свойтѣ членове, безъ да има подадена отъ него формална оставка и безъ той да е загубилъ качествата на избираемъ.

Между числото на избранитѣ общински съвѣтници на една община, която нѣма да укажемъ коя е, билъ е избранъ за съвѣтникъ единъ опозиционеръ—човѣкъ принадлежащъ на друга партия, а не отъ гая на която сѫ биле членове, останалитѣ общински съвѣтници. Послѣднитѣ недоволни отъ своя

другаръ — опозиционеръ намислили да се отърватъ отъ него и измислили модоса. Събиратъ се единъ день на засѣдание, въ отсѫтствието на умразния имъ опозиционеръ и взематъ рѣщение, базирайки го на чл. 20 и 50 отъ закона за селскитѣ общини, съ което *уволняватъ въ интересъ на общественото спокойствие* своя другаръ. Вмѣсто него провъзгласяватъ слѣдующия кандидатъ получилъ най много гласове въ денътъ на избора за общ. съвѣти. Обаче, този ревностенъ въ нарушение на законите, общ. съвѣтъ не се е спрѣлъ до тукъ. Съ вземане рѣшението за уволнението на общ. съвѣтникъ веднага го отстраняватъ и вмѣсто него въ последующите засѣдания викатъ провъзгласения отъ тѣхъ новъ общински съвѣтникъ.

За насъ въ дадения случай не е важна личността на уволнения съвѣтникъ, нито пъкъ самия общински съвѣтъ. Намъ е важно неговото рѣщение и тукъ ще се спрѣмъ върху него.

Въ чл. чл. 46, 129—132 включително и чл. 146 отъ избирателния законъ много ясно сѫ изброени и указаны какви качества трѣбва да притежава едно лице за да бѫде избираемъ. Слѣдователно и споредъ чл. чл. 19, 32 и 35 отъ закона за селскитѣ общини, до когато общинския съвѣтникъ не е загубилъ нито едно отъ качествата за избираемъ, неможе да бѫде уволненъ. Никаждъ въ закона не е казано, че общински съвѣтникъ, който е опозиционеръ, не съгласенъ съ мнѣнието на болшинството; критикува постоянно между избирателитѣ дѣйствията на общинския съвѣтъ, подлежи на уволнение въ интересъ на общественото спокойствие, защото и да бѫде такъвъ съвѣтникъ уволненъ, уволнението му нещо го възпрѣ никога отъ желанието му да критикува и осужда дѣйствията на общинския съвѣтъ.

Общинскиятѣ съвѣти, никога не бива да гледатъ на свойтѣ другари — членове така, и да мислятъ, че тѣ могжтъ да се уволняватъ единъ другъ въ интересъ на нѣкакво спокойствие подобно на стражаритѣ, пждаритѣ, писаригѣ и пр. общински служащи.

Че общинския съвѣтъ има право да постанови за уволнението на единъ общински съвѣтникъ, това ний

не отричаме; но за това пъкъ има особенъ редъ, причинитѣ сжъ съвршено други, а не въ интересъ на спокойствието.

Случайтѣ, въ които може да се вземе такова рѣшеніе сжъ два: а) при доброволно подаване оставка и б) при неявяване редовно въ засѣданіята на съвѣта най-малко на три послѣдователни едно слѣдъ друго засѣданія.

Уолнението по причинитѣ изложени въ втория пунктъ, може да стане всѣ пакъ слѣдъ изпълнението на известни други формалности.

Въ чл. 52 отъ правилника за сел. общини, е казано: че за да се счита за редовно поканенъ единъ членъ на общинския съвѣтъ, въ засѣданіето на послѣдния, общинското управление е длѣжно да направи официална покана, която заедно съ дневния редъ на засѣданіето, връчва на членовете на съвѣта срѣщу разписка.

Ако, при спазване на тия формалности, поканения общински съвѣтникъ не се яви подъ редъ въ три едно слѣдъ друго засѣданія, безъ да прѣдстави за отсѫтствието си извинителни причини, общинския съвѣтъ разглежда въпроса за неявката на отсѫтствующия съвѣтникъ и му налага глоба до 10 лева. Това рѣшеніе се връчва на глобения срѣчу разписка и послѣдния има право въ три дни отъ получването му да даде свойтѣ възражения по него.

Възраженията на глобения съвѣтникъ, съ рѣшеніето общинския съвѣтъ за налагане глобата се изпращатъ вкупомъ на окр. управител (чл. 57 отъ правилника).

Ако рѣшението за налагане глоба на отсѫтствувалия общински съвѣтникъ бжде удробено и слѣдъ това сжщия съвѣтникъ пакъ продължава да отсѫтствува, тогава той се счита, че е въ оставка, и общинския съвѣтъ взема рѣшеніе за неговото уволнение.

Колкото пъкъ до обстоятелството отъ кого ще става уволнението на такъвъ съвѣтникъ и кой ще назначава слѣдващия кандидатъ ще прѣдадемъ за отговоръ окръжното на министерството на Вжтрѣшнитѣ работи.

«18 юни 1901 год. № 4331. Въ отговоръ на рапорта ви отъ 12 того подъ № 5040, съ който запитвате: кой ще трѣбва да се произнася за приемане остав-

ката на съвѣтниците или уволнението на неправилно утвърдените такива — окр. постоянна комисия ли, която по-рано се е произнесла за утвърдението на тѣхните избори, или окръжният съдъ, съгласно чл. 148 отъ действащия избирателен законъ, — съобщава ви се г-не управителю, че уволнението на селско общински съвѣтникъ, който си е подалъ оставката, ако съвѣта я приеме, както и на такъвъ, който е изгубилъ правото да бъде съвѣтникъ, ще става отъ васъ. Тъй също ще отъ васъ и утвърдението въ длъжностъ кандидатите, съ които ще тръбва да се замѣстятъ уволнените съвѣтници и които тръбва да се зематъ отъ означените въ опредѣлението на окръжния съдъ по утвърдението изборите (чл. 149 отъ избирателния законъ). Тия сѫ случаите и този е само начина, но който може да бъде уволненъ единъ членъ на общинския съвѣтъ.

Като указваме това, ний се надѣмъ, че нашите абонати ще взематъ отъ него точни бѣлѣжки и ще се трудятъ да прѣмахнатъ нарушенията на закона въ такива случаи, а заедно съ това ще се спрѣтъ и гоненията и антагонизмите, които сѫществуватъ въ много общ. тѣвѣти къмъ нѣкой свой членове, само защото тѣ били несъгласни съ рѣшенията на болшинството, че критикували тия рѣшения публично, а като така тѣ били *опозиция*!!.....

При разтурване на общ. съвѣтъ, кметскитѣ намѣстници могутъ да оставатъ на мястата си. Въ общини, които сѫставени отъ нѣколко села, групирани въ едно, се прѣвиждатъ длъжности *кметски намѣстници*. Кметските намѣстници се назначаватъ отъ кмета съ заповѣдь, изъ членовете на общинския съвѣтъ отъ онова село, за което е потрѣбно кметски намѣстникъ и което не е центръ на общината. Но, ако отъ едно село, което влиза въ състава на общината нѣма избранъ общински съвѣтникъ, кмета назначава единого отъ избирамите въ това село, по прѣпоръжка на жителите отъ сѫщото село (чл. 15 и забѣлѣжката му отъ закона за селските общини).

Кметският намѣстници, при неизпълнение добросъвѣтно на задълженията си, не могатъ да бѫдатъ глобявани. За своята немарливост тѣ биватъ уволнявани отъ кмета всѣ пакъ съ мотивирана заповѣдь (чл. 38 отъ правилника за сел. общини).

Ако единъ общински съвѣтъ, въ общината на когото има кметски намѣстници, бѫде разтуренъ по законенъ редъ и слѣдователно всичкитѣ му членове бѫдатъ уволнени, кметскиятъ намѣстници запазватъ мѣстата си, като такива. Ако тѣ сѫ биле едноврѣмено и членове на общинския съвѣтъ, който е разтурянъ, като такива губятъ мандата си на общо основание, и оставатъ само кметски намѣстници като жители отъ селото, каквито, споредъ забѣлѣжката на чл. 15 отъ закона за сел. общини, могатъ да бѫдатъ назначавани за кметски намѣстници.

Министерството на Вътрѣшните Работи, като разгледало този въпросъ, съ окръжното си отъ 20 февруари 1907 год. подъ № 816, казва:

«По поводъ рапорта Ви отъ 13 того попъ № 1326, съобщавамъ ви, г-не управителю, че, когато бѫде разтуренъ съвѣтъ на една община, кметскиятъ намѣстници могатъ да останатъ на мѣстата си. Вслучай, че дадѣтъ оставка, врѣменъ та тричлена комисия трѣбва да назначи нѣкой отъ мѣстните избиратели».

Събиране личната (държавната) пътна тегоба. Съобщаваме на абонатите си — секретарь бирници, че съгласно чл. 16, ал. III отъ закона за събиране прѣките данъци, при изплащане заплатите на общинските служащи за текущия мѣсецъ мартъ, се одържатъ по б. л. за лична (държавна) пътна тегоба. Сумите отъ тия одрѣжки се внасятъ при списъкъ на държавните бирници, които издаватъ една обща квитанция. Тази квитанция се прилага къмъ вѣдомостта за заплатите за мѣсецъ мартъ, а на служащите се издаватъ удостовѣрения, че имъ е удѣржана пътната тегоба, въ които се указва №-ра и датата на бирническата квитанция срѣчу която е внесена сумата бирнику. Тия удостовѣрения не подлежатъ на гербовъ налогъ.

Допълнение на чл. 37 отъ закона за полицията въ селските общини. Споредъ последното измѣние и допълнение на закона за полицията въ селските общини, прѣтърпява едно допълнение и чл. 37 отъ този законъ, което по своята важност заслужава да го отбѣлѣжимъ.

Въпросното допълнение се състои въ това, че отъ влизане въ състава на нощната стража се освобождаватъ: свещенослужителитѣ, учителитѣ, кметоветѣ и тѣхните помощници, секретаръ бирницитѣ и общинските стражари и пѫлари.

По поводъ на това, дадения ни отговоръ г-ну Попову точка 3, стр. 287; кн. VI на списанието ни, се тоже измѣня по отношение на горните лица. Обаче, колкото се отнася до общ. съвѣтници и останалите общи. служащи неупоменати въ чл. 37 отъ закона, повтаряме, че сѫ дължни да отиватъ нощна стража.

Изпълнението на чл. 206 (по рано 184) отъ закона за полицията въ сел. общини. На последнъкъ имахме слуга да срѣщнемъ едно рѣшеніе на единъ общин. съвѣтъ, съ което се разхвърля по равно на кѫща конста. рано по чл. 203 отъ сѫщия законъ обезщетение, за станали злостарства. Това рѣшеніе ни обърна вниманието, защото и самото то е твърдѣ оригинално.

Споредъ него общинския съвѣтъ, разхвърля констатираното обезщетение само върху богатитѣ—заможни сѣмейства, а бѣднитѣ — несъстоятелнитѣ освобождава подъ простата и неоснователна причина, че ако се обложатъ и тѣ, обложената сума нещѣ може да се събере, поради несъстоятелността имъ и следователно общината нещѣ има възможность да обезщети напълно ощетенитѣ съ констатиранитѣ имъ загуби.

Понеже този въпросъ е твърдѣ важенъ ний обѣщаваме, въ едно близко бѫдаше да се занимаемъ съ него въ специална статия, а за сега тукъ обаждаме, че такова рѣшеніе е несправѣдливо и незаконно.

Въ никой законъ не е казано, че тегобитѣ които се налагатъ върху несъстоятелнитѣ жители и данъко-

платци, се изпълняватъ отъ състоятелните такива и обратно. Особно пъкъ предписанията и тегобигъ налагани отъ закона за полицията въ селските общини, по никакъвъ начинъ немогатъ да се стоварватъ само върху плещите на състоятелните, защото предъ него (закона) и богати и бедни сѫ равни. Това неможе да стene още и защото, че ако се допустне като закона система, съ нея бедните съвсемъ незаслужено ще се фаворизиратъ, за смѣтка на богатите, които пъкъ не сѫ виновни да плащатъ и за бедните.

При специалното разглеждане на този въпросъ, ний ще се стараемъ да го пояснимъ въ всичките му положения и да посочимъ непълнотата му, които се съзиратъ, както и мнѣнието ни за попълването на тия празноти.

За сега обаче, задоволяваме се да кажемъ, че констатираната загуба по визирания членъ се разхвърля по равно на кѫща безъ да се гледа и прави разлика между богатъ и беденъ.

Общински десятници. Въ турско време, когато е нѣмало закони и наредби по които да се управляватъ общините и населените центрове, тогавашните общински кметове сѫ назначавали на всѣки десетъ кѫщи единого измѣжду тѣхъ за тѣхнъ *десятникъ*. Той е билъ длъженъ да предава на свойте хора всички заповѣди и наредждания направени отъ официалната турска власт. Тогава разбира се, тия десятници сѫ имали своео значение и сѫществуването имъ е било оправдано.

За голѣмо сѫжаление, обаче, днесъ при сѫществуването на толкова закони и наредби, които изхвърлятъ всѣкакви десятници и ги замѣняватъ съ други общински служащи, съ известни отговорности, има много общини които още немогатъ да се простятъ съ мисълта за тия десятници.

Понеже съ натоварване нѣкого съ десятническата длъжностъ, създава му се работа и отговорностъ за които не му се плаща нищо, а освѣнъ това закона за полицията въ селските общини отхвърля всѣкакви такива неотговорни длъжности, явяваме на всички, че десят-

ницитѣ сѫ незаконо назначавани лица, че тѣ нѣматъ никаква власть надъ другого, слѣдователно тѣхното сѫществуване е съвършено излишно и трѣбва да се изхвѣрлятъ.

Възвръщане надвнесени и неправилно внесени суми. Въ книжка първа на спи-
и санието, въ отдѣла «Разни», говорихъ за начинътъ по който трѣбва да се извѣждатъ
въ разходъ записитѣ обр. № 10¹⁾ за възвръщане надвнесени и неправилно внесени въ общинската каса суми,
а съ тази си статия ще дамъ мнѣнието си за рѣдътъ,
по който трѣбва да става изплащането, на правоимею-
щите, сумитѣ по сѫщите записи.

Рѣдътъ, по който става възвръщане неправилно събрани суми за разни врѣхнини, наложени върху прѣ-
китѣ данъци, събирані отъ бирницитѣ, бѣше много
обрѣменителенъ, понеже слѣдъ като урѣди смѣтките си
съ бирника по записъ обр. № 10 за държавни данъци,
даноплатеца трѣбваше да ходи да се разправя съ
окрѣжната постоянна комисия, за окр. врѣхнина; съ
общинското управление — за общинската врѣхнина; съ
търговската камара — за врѣхнинитѣ, които се съби-
ратъ въ полза на тия камари и пр. Та до като се раз-
правятъ съ всѣко едно отъ тия учрѣждения, даноплат-
ците трѣбваше съ мѣсеци, па дори и съ години да чакатъ
и получатъ надвнесенитѣ имъ или неправилно събрани
пари. Министерството на Финанситѣ, за да прѣдотврати
тази аномалия; да подсигори даноплатеца съ по-наврѣ-
мено получване надвнесенитѣ отъ него данъци и врѣх-
нини, както и за да всели въ него довѣрие къмъ фи-
нансовата администрация, съ окрѣжно отъ 7/VI 1904 г.
подъ № 6236 е дало слѣдующето разпорѣждане:

«п. I възь основа на списъците обр. № 4, слѣдъ
нуждната провѣрка, че констатиранитѣ намаления на
данъци и врѣхнини немогатъ да се намалятъ по книгите
на бирника, финансовиятъ началникъ ще издава едно-
врѣменно съ записитѣ, обр. № 10, за повръщане дър-

¹⁾ Сѫщите записи въ бѣлѣжките въ I книжка погрѣшио сѫ посо-
чени за обр. № 8.

жавни данъци, и записи, обр. № 10, за връхнините: окръжна, общинска, търговска и за градобитнина».

Това разпореждение е по-вече отъ справедливо, защото връхнините, каквите и да съдят тъ, се събиратъ възъ основа на съществуващите държавни данъци, върху които съдят наложени. Единъ пътъ финансовата власт констатира, че извъстенъ данъкъ е несправедливо наложенъ или по погръшка събранъ, и като тъй, на закони основания, тръбва да се възвърне на правоимеющия, естествено е, че и наложените върху същия данъкъ различни връхнини тръбва да се възвърнатъ на даноплатците. За това, при издаване записъ, обр. № 10, за възвръщане държавния данъкъ на извъстенъ даноплатецъ, финансовый началникъ издава толкова записа обр. № 10, колкото връхнини съдят наложени събрани ведно съ възвърнатия държавенъ данъкъ.

Съ тия записи, финансовый началникъ само разпорежда да се възвърнатъ констатираниятъ за надвнесени или неправилно събрани данъци и връхнини.

Нека разгледаме сега, кому е повърено изплащане сумите на правоимеющите даноплатци по същите записи и кому следва да се възложи тази работа.

Тукъ ще говоря само за общинските връхнини, може за другите връхнини, както и за държавните данъци, не е отъ наша компетентност да се произнасяме.

За изплащане сумите по записи, обр. № 10, издадени за възвръщане общ. връхнина, финансовото министерство съ горното окръжно ето какво разпорежда:

«п. 4 работата по издадани за връхнини записи, обр. № 10, ще бъде по нататъкъ до повръщане или пръвхващане на сумите е същата както по тия за държавните данъци».

«п. 7 записите, обр. № 10, за повърната общин. връхнина, ще се пръдаватъ отъ бирниците на кметовете, заедно съ други пари, ако такива има, вместо пари, по досегашни редъ, сръчу квитанция и сръчу подпись въ квитанционна книга».

п. 8 При всички вноси, финансовый началникъ взима бължкъ към записи съдят пръдадени на кметовете и означава въ книгата обр. № 1».

Понеже във възвръщането на суми по записи обр. № 10 за общин. връхнини, се произвеждатъ разходи за смѣтка на общината, които се улегорирватъ съ закона за селскитѣ общини и правилника за приложението му, имало е случай, гдѣто нѣкой отъ секретарь-бирницитѣ сж отказвали да приематъ отъ дър. бирници подобни записи вместо пари. За това, финансовото министерство, водимо отъ желанието само да прѣотврати прѣчкитѣ, които се създаватъ въ подобни случаи на дър. бирници, съ окръжно отъ 9/XI 1906 г. подъ № 16509 е прѣписало, въ точъ да се изпълняватъ разпорѣдбите му дадени съ окръжно отъ 7/VI 1904 г. подъ № 6236.

Тия разпоредби, обаче, противорѣчатъ на постановленията на чл. чл. 73, 75 и 76 отъ закона за сел. общини въ които се прѣписва слѣдующето:

Ч. 73. Разносцитѣ могатъ да се произвеждатъ само слѣдъ утвѣрждението на бюджета. *Разносцитѣ се извршватъ отъ секретарь бирника*, съ съгласието на кмета, по рѣда, изложенъ въ правилника за счетоводството и дѣловодството на селскитѣ общини.

Чл. 75. Всичкитѣ произвеждани отъ секр. бирника разноски се записватъ прѣди да се изплатятъ, въ съответствието имъ графа въ главната книга по разхода.

Явно е слѣдователно, че горнитѣ разпоредби на финансовото министерство, по отношение изплащане сумитѣ по записи, обр. № 10, отъ общинска връхнина, не почиватъ на закони основания, понеже съгласно цитиранитѣ по-горѣ членове на закона за селскитѣ общини, никое друго длъжностно лице нѣма право да произвежда разходи за смѣтка на общината, освѣнъ секр. бирника, съ съгласието на кмета, първия отъ които е отчетникъ, а втория разпорѣдителъ по изпълнение на общ. бюджетъ.

Независимо отъ това, съ този начинъ на изплащане сумитѣ по подобни записи, се прѣчи доста чувствително на общинското счетоводство.

Ето защо:

Дър. бирникъ при изплащане сумата по извѣстенъ записъ, обр. № 10, ни най малко не иска да знае по бюджета за коя година се отнася общинската връхнина.

имали нуждния кредитъ за тази цел (§ 31), ако сумата е постгрила за сметка на минали бюджети и пр.

Следътъ предаване записа на бирника, този последният го държи въ себе си до тогава, до като му дойде редъ да отиде по събиране данъци въ общината, въ която се намира правоимеющая даноплатецъ или до като му дойде на умъ.

И по такъвъ начинъ, ако известенъ записъ е издаденъ за изплащане прѣзъ бюджетното упражнение на този бюджетъ, по който е сумата надвнесена, безъмнение, че той много лѣсно може да закъсне и остане за изплащане по бюджета за следующата година. Ако пъкъ се случи въ този бюджетъ (за следующата година) да нѣма предвидено кредитъ за възвръщане надвнесени суми по изтекли бюджети, което е обикновено явление въ общинските бюджети, секр. бирникътъ на основание горнитъ разпорѣди, е длъженъ да държи записътъ въ общ. каса като наличност до като сумата по него се гласува за изплащане по бюджета едва за третата година.

Нѣма да се случватъ такива нередовности и разтакания, ако подобни записи се изприщаха веднага следъ издаването имъ отъ финансови началници, направо на кметовете за изплащане сумата по тѣхъ на правоимеющите даноплатци отъ секр. бирника на общината, въз основание цитиранитъ по-горѣ членове, отъ закона за селските общини. Съ това ни най молко нѣма да се попрѣчи на даноплатците, а освѣнъ това, по този законъ редъ, по редко ще имаме случай да се възвръщатъ суми за сметка на изтекли бюджети. Или ако по известенъ записъ има да възвръщаме суми за сметка на изтекли бюджети и въ текущия бюджетъ нѣма предвидено суми за подобни цѣли, то секр. бирника ще го има прѣдъ видъ за вписване сумата по него въ бюджета за следующата година, а не както е било до сега: гласува се бюджета и общинския съветъ не знае каква сума ще е потрѣбна да се гласува къмъ § 31, понеже всички записи обр. № 10, ако такива има, се пазятъ въ архивата на бирника. И за това, имено, почти въ всѣкъ община се явява спѣнка при уформяне разходите по записи обр. № 10.

Добрѣ би било тази реформа да се въведе по официаленъ редъ колкото е възмо по скоро.

с. Крамолинъ,
12 мартъ 1907 година.

А. Цаневъ.

Б. Р. Мислитѣ на г. Цанева сѫ прѣкрасни. Тѣ го обрисуватъ като човѣкъ, който живо се интересува отъ по добрата уредба на общинското смѣтководство — уредба, която ще постави това послѣдното на по високо и стабилно становоло, отъ която ще се чакатъ и получаватъ по ефикасни резолвати.

И намъ ни е особно приятно да даваме място въ списанието на подобни мисли само затова, защото тѣ изхождатъ изъ подъ перото на единъ секр. бирникъ, каквito други много ограничено се намиратъ.

По отношение на изказанитѣ отъ г. Цанева мисли, ще има да кажемъ нашето мнѣние.

Намъ се струва, че между цитиранитѣ окрежни и членове отъ закона за сел. общини, въ статийката на г. Цанева нѣма никакво противорѣчие, както и нѣма никаква сѫществена нужда отъ нови реформи за урегулиране на вѣпроса, за когото той говори.

Съгласни сме съ това, че държавните бирници държатъ въ себе си дълго врѣмо описитѣ обр. № 10.

Сѫщо така сме съгласни и съ обстоятелството, че често пхти окр. управители не утвѣрждаватъ никаквъ кредитъ въ § 31 на бюджета.

Но, всѣ пакъ това не сѫ още сѫществени причини, които да изискватъ реформи.

Намъ се струва, пхкъ и положително знаемъ, че този и много други подобни вѣпроси сѫ разрѣшени въ правилника за селскитѣ общини, отъ когото ето какво гласи.

Чл. 229 и §-тъ «непрѣвидени разноски» (зак., чл. 76) служи за запазенъ фондъ и се вписва най послѣ въ редовнитѣ разходи. Сумата по него не бива да надминава 4% отъ общата сума на редовнитѣ разходи. Кредитътъ по тоя § служи за допълване кредитътъ по другитѣ §§, когато се укажатъ недостатъчни, освѣнъ ония по §-а за заплати».

При наличността на тия постановления много ясно е, че щомъ въ § 31 нѣма никакъвъ кредитъ, а бирника прѣдава за изплащане записи обр. № 10, кредитъ за записването имъ на разходъ може да се създаде като държи общ. съвѣтъ рѣшение за прѣнасяне сума равна на изплащаната по записите обр. № 10, отъ § 27 «непрѣвидени разноски» къмъ § 31, съгласно цитирания чл. 229.

Да се мисли, че има нѣкаква опасностъ отъ това, струва ни се ще бѫде неоснователно, защото колкото и да се изплатятъ записи № 10 всѣтаки по тѣхъ възвѣрнатитѣ суми не ще бѫдатъ по вече отъ 10, 20—30 лева най много прѣзъ годината, а това сж разходи за които всѣкога може да се създаде кредитъ отъ § 27.

Колкото се отнася до случайтѣ, че е възможно повръщане на по крупни суми, за които не може да се създада кредитъ отъ § 27, ще кажемъ, че тогава тия записи ще сс държатъ като налични пари въ касата до прѣвиждане кредитъ въ слѣдващи бюджетъ, защото каквиго и да би биле реформитѣ, за които се говори, всѣ пакъ тѣ не могжатъ да наложатъ изплащане на разходи по другъ начинъ, безъ ушърбъ на бюджетното равновѣсие.

Това е начина по когото трѣбва даставатъ изплащанията на записите обр. № 10 и като го посочваме ний не мислимъ да обиждаме г. Цанева. — Далечъ е тая мисълъ отъ настъ.

Запитвания и отговори.

I.

Г-ну М. Добреву — Бъл. Осъм.

Общинската връхнина събирана върху кръчмарските патенти за прѣзъ I полугодие отъ годината, се записва по извѣнбюджетните книги обр. № 16 и 17 по процентъ утвѣрденъ въ бюджета дѣйствующъ прѣзъ декемврий мѣсецъ. Слѣдъ като настѣпи година за чиято смѣтка се събира тоя приходъ, записва се по новите книги които тогава се завѣждатъ. Ако процента на тая връхнина е утвѣрденъ въ повече по новия бюджетъ, отъ колкото по стария, разликата се събира допълнително отъ кръчмарите и се записва на приходъ. Ако ли пъкъ новия процентъ е по малъкъ, разликата въ събраната сума се повръща на кръчмарите прѣди да се запише по редовната квитанциона книга обр. № 38. Казаното въ кн. VI год. II на списанието, е много вѣрно и глейдайте него. — Щомъ Вий сте постъпили по начина указанъ въ кн. XI и XII год. I и сте събрали само по 15%, която сума сте записали по книгите за 1906 г. оставете операцията въ такова положение. Съ това капитална трѣшка не сте направили. Но, разликата още отъ 35% — до 50% — колкото е утвѣрдено въ текущия бюджетъ обязателно трѣбва да събирете, защото единъ дългъ комисията ще Ви задължи съ тази сума. При събиране на остатъка отъ 35% на гърба на всѣка квитанция трѣбва да уговорите, че процента 15% — до 50%, е събранъ срѣщу кв. №.... прѣзъ 1906 г. Това е необходимо всѣ пакъ да не би комисията при провѣрката на отчета Ви да ви задължи. Сѫщите уговорки ще нанесете и въ квитанциите срѣщу които сте събрали 15% прѣзъ 1906 год.

II.

Г-ну О. Панайотову — Ръсенъ.

Щомъ като, ако заведете на разходъ квитанцията за учителските заплати, § ще се прѣвиши съ 60 лева и ще имате слѣдователно нередовностъ, ще направите слѣдното: отъ контролърската квитанция ще направите единъ прѣписъ. Слѣдъ това на разходъ ще запишите такава сума, колкото кредитъ имате. На гърба на квитанцията ще пишите, че остатъка отъ 60 лева, до общата сума на квитанцията не се записва на разходъ понеже кредита съ толкова е недостатъченъ, и че тая сума (60 л.) ще остане да се изплати отъ бюджета за 1908 г. въ когото ще се гласува нуждния кредитъ. Прѣписа отъ квитанцията ще задържите въ касата си като наличностъ вместо пари 60 лева. На гърба пъкъ на този прѣписъ ще уговорите, че прѣписа има значение само за 60 л. защото остатъка е исплатенъ по бюджета за 1906 г. и ще укажете №-ра на пл. заповѣдъ. Въ бюджета за 1908 год. ще гласувате кредитъ дългове отъ сключени бюджети и тогава ще заведете този документъ.

III.

Г-ну А. Попову — Караманово.

1) Разхода Ви направенъ прѣди 1 януарий т. г. по бюджета за 1906 год. можете да изплатите прѣзъ допълнителните мѣсеци, т. е. отъ 1/I до 31/III 1907 г. Само, че въ платежната заповѣдъ или въ отдеълните разписки трѣбва да укажите, че доставката е станала прѣзъ 1906 г.—колкото се отнася до номерацията на платежната заповѣдъ, прочетете книжка VI на списанието год. II отцѣлъ *служебни*.

2) Ако поправката на чешмата ще се извѣрши прѣзъ допълнителните мѣсеци, т. е. отъ 1/I до 31/III 1907 год. сумата неможе да се изплати отъ бюджета за 1906 год. Ако ли пъкъ тая поправка е извѣршена до 1/I 1907 год. можете да изплатите разхода сега отъ бюджета за 1906 г.

3) Ако за отоплението не можете да произведете търгъ, ще изпълните обзателно прѣдписанията на чл.

чл. 42 и 43 отъ закона за обществените прѣдприятия и прѣдписанието на министерството на Вжрѣшните Работи № 5116/906 год. инжче разходитѣ Ви сѫ неправилни.

4) За прѣхраната на общ. разплодници трѣбва да сключите толкова контракта, на колкото лица давате разплодници за прѣхрана. Обаче всички случаи можете да класифицирате въ единъ протоколь.

5) Приключване на книжата указваме въ настоящата книжка отдѣлъ *служебни*.

6) Ако постановленietо на съвѣта, съ което е рѣшило да се не събира пждарщината не бѫде удобрѣно, ще Ви задължи комисията съ несъбраната сума, защото длѣжностъта Ви изисква да съберете тоя приходъ.

7) Постжпилитѣ приходи отъ бюджета за 1906 г. прѣзъ допълнителните мѣсяци се отнисатъ по партидната приходна книга за 1906 г. Правилно сте постжпили.

8) Щомъ въ бюджета за 1907 г. не е гласуванъ излишъка отъ 1906 г. неможете да го записвате и израсходвате прѣзъ текущата година.

Цѣрканото постановление на съвѣта е незаконо, което и да се удобри, не бива да изпълнявате.

9) Щомъ училищния бюджетъ е слѣтъ съ общинския § 13 отъ последния ще раздѣлите на толкова смѣтки, отъ колкото се състои училищния бюджетъ Вий сте постѣпили много добрѣ и правилно.

На училищния слуга трѣбва да одържате пжтна повинност и данѣкъ занятие. Ако не направите тога, ще ги платите единъ день вий вместо него.

IV.

Г-ну Ил. Савову — Опълченецъ.

1) За книгата за платежнитѣ заповѣди вижте кн. VI отдѣлъ *служебни*, на списанието.

2) Кои книги се прѣставляватъ при отчета, ще видите въ отдѣлъ *служебни*, на настоящата книжка.

3) Сумата 110 лева за реголация на селото можете да внесете въ постоянната комисия безъ да нарушавате чл. 346 отъ правилника.

V.

Г-ну Г. Добреву — Зинджирли-Куйджукъ.

Всички разходи стават възъ основа излени отъ кмета платежни заповѣди. Внисане излишъка въ банката на уползотворение е разходъ, слѣдователно и за него трѣбва да има платежна заповѣдь.

VI.

Г-ну Т. Ив. Бакалову — Димитрово.

Уолнението на секретаръ бирника се счита отъ денътъ на прѣдаване длѣжността, а това става слѣдъ като новоназначения му прѣдстави свидѣтелство отъ финансовото министерство, за че е прѣставилъ гаранция (чл. 482 отъ прав.)

Щомъ Вий сте уолнени не е трѣбвало да напушчате длѣжността си, защото и безъ това сте отговорни за всичко извѣршено въ общ. управление до денътъ въ когото се получи свидѣтелството за прѣдставената отъ замѣстника Ви гаранция. На заплатата прѣзъ това време нѣмате право, защото никой не може да задължи общината да Ви плаща за време, прѣзъ което вий не сте работили, въ канцелярията, а сте биле въ домътъ си. Това обаче не снима отговорността отъ Васъ.

VII.

Г-ну Ат. Григорову — Куцина.

Сумата 20 л. 26 ст. по записа обр. № 10, неправилно постъпила въ общ. каса прѣзъ 1898/904 г. трѣбвало е да прѣвидите въ бюджета за 1907 г. като дѣлгъ отъ склучени бюджети, за което сте имали и време и възможность.

Но понеже това несте сторила тогава, сега ще държите тоя записъ като налични пари въ касата си по бюджета за 1907 г. и когато гласувате бюджета за 1908 год. ще гласувате тая сума като дѣлгъ. На 31 мартъ т. г. ревизионата комисия нѣма защо да отбѣлѣзва тая сума въ акта си, като сума въ документи.

Излишъка отъ 1906 год., който ще се констатира на 31 мартъ т. г. ще внесете напълно на уползотво-

рение, като недостига отъ 20 л. 26 ст. ще изравните отъ приходите по текуния бюджетъ.

VIII.

Г-ну Д. Н. Даскалову — Чаушово.

За да се изплати стойността на части мѣста и сгради, отчуждени за общинско шосе, трѣбва да ги оцѣни специално назначена отъ окр. управителъ комисия, съгласно чл. 24 отъ закона за общинските и дѣржавните пжтища. Стойността на отчуждените мѣста и сгради се изплаща отъ окрежната постоянна комисия, съгласно чл. 25 отъ сѫщия законъ, а не отъ общините. Пояснете на заинтересуваните лица да се отнесутъ до окр. управителъ съ заявление и поизкатъ назначението на комисията, която да прѣгледа и оцѣни имотите имъ. Подаденото до управлѣнието Ви заявление отъ заинтересуваните, съ което изкатъ да прѣдявяватъ изкъ противъ общината е незаконно и ще пропадне дѣлото имъ въ сѫдилището.

XI.

Г-ну Ф. М. Митеву — Фердинандово.

За служащите, които сѫ назначени прѣзъ мината година, нѣма нужда се прилагатъ нови актове за встѣжване въ длѣжностъ къмъ вѣдомостите за прѣзъ 1907 год. Макаръ и бюджетите да нѣматъ свѣрзка съ себе си, знае се, че за всѣки новоназначенъ служащъ се съставлява и прилага къмъ първата вѣдомость такъвъ актъ. Ако това тогава не е сторено, съ разхода ще се задължи отчетника. Но настѣжването на новите години, не може да всѣва въ контролата недовѣрие, че тия служащи не сѫ останали отъ изтеклата година.

X.

Г-ну Н. Попову — Думанлий.

1) Продажбата на общ. мѣста за частни дворища става по начина указанъ въ кн. XVII год. I стр. 500—505 на списанието ни.

2) Отъ § 27 можете да усилите § 6 и да изплатите абонамента на държавенъ вѣстникъ, а оня — на новъ вѣкъ, се изплаща отъ § 15 при спазване чл. 537 отъ правилника за сел. общини.

XI.

Г-ну А. К. Стоянову — Денизлеръ.

Щомъ назначението на пждара с стало прѣз ноемврий 1906 г. постановлението на сѣвѣта се счита за законо и удробено, макаръ и до сега да не сте получили съобщение за удробѣнието му.

XII.

Г-ну Иор. Колеву Балванъ.

1) Приключването и воденето на книгата за пла- тежнитѣ заповѣди, е уяснено въ кн. VI отдѣлъ *служебни*.

2) Начина за приключване главнитѣ книги за при- хода и разхода е указанъ въ настѣящата книжка сж- щия отдѣлъ.

3) Отчетникъ по училищното стопанство, което се експлоатира отъ училищното настоятелство, е всѣ пакъ секр. бирника. Въ сел. общини има само единъ отчетникъ.

4) Секретарь бирникъ, който събира прѣдвидената пждарница въ размѣръ по малъкъ отъ удробѣния отъ окр. управителъ, ако за това нѣма утвѣрдено рѣшеніе отъ общинския сѣвѣтъ, ще отговаря лично той за не събраната сума.

5) Комисиите, за които говорятъ чл. чл. 392 и 393 отъ правилника, се назначаватъ въ съставъ изъ члено- ветѣ на общ. сѣвѣтъ, подъ прѣседателството на кмета или неговия помощникъ.

6) Вижъ отговоръ IX до г. Ф. М. Мишевъ въ настѣяната книжка.

XIII.

В-ну А. К. Стоянову — Денизлери.

Пжтнитѣ и дневни па лицата угълномоцавани да се явяватъ прѣдъ сѫдилищата по общински дѣла се изплащатъ отъ § 5 на бюджета.